

Agust Ensesa Bonet
Escola de Tastavins del Gironès

El vi

Duc de Foix

Rosat Cabernet Sauvignon 2009

Els vins rosats normalment recomanem consumir-los durant els primers mesos després de la seva elaboració, sobretot si han estat elaborats amb la varietat Garnatxa, perquè és quan són més frescos, aromàtics i afruitats. Hi ha excepcions, però, que confirmen la regla. Quan un vi rosat està elaborat amb varietats com la Cabernet Sauvignon, que normalment s'utilitza per a vins negres, el seu moment òp-

tim de consum es pot allargar més d'un any. El rosat Duc de Foix 2009 n'és un exemple. Elaborat amb la varietat esmentada i amb una part de Merlot, varietat també de procedència bordelesa, l'hem degustat a principis d'aquest febrer i és extraordinari pel seu color, aroma i estructura. Hem de fer notar que l'ampolla tastada ha estat conseqüentment sempre a l'abric de la llum i a temperatura inferior als 18 graus. Hem

trobat un vi de color cirera, aroma de maduixa i caramel, rodó, saborós, confitat i potent. Bon maridatge amb un bon formatge cremós tipus Camembert no massa madurat. Preu aproximat: 6 euros.

El celler elaborador: Covides és una cooperativa que neix de la voluntat d'un grup de viticultors del Penedès, que elaboren vins base per a cava i vins i caves amb marca pròpia d'excel·lent qualitat i preu. Participen habitualment al concurs Girovi i són molt premiats també en altres certàmens als quals es presenten. Per a més informació: www.covides.com i www.girovi.cat.

Col·leccionisme

Centenari sobre rodes

El ral·li de Montecarlo compleix aquesta edició cent anys de vida

Xavier Romero

Durant aquests dies de finals de gener i principis de febrer arrenca formalment el campionat mundial de ral·lis amb una nova edició del de Montecarlo, que justament acaba de complir els seus primers cent anys d'existència. L'emblemàtica i popular prova automobilística assoleix, per tant, un segle de vida amb plena vigència.

D'altra banda, el passat dia 29 de gener es commemorava a Berlín un altre naixement, els 125 anys de la presentació en societat de l'automòbil en forma d'un tricicle motoritzat que va construir Kart Benz. Coincidia pràcticament per aquelles dates amb un altre invent, el del vehicle a quatre rodes que va crear i desenvolupar Gottlieb Daimler. La col·laboració d'ambdós precursors del motor per a vehicles va originar la marca Mercedes-Benz, una de les més prestigioses del món, i que durant la seva llarga trajectòria haurà presentat unes 80.000 patents.

Una característica essencial de les primeres edicions del Ral·li de Montecarlo és que el punt de sortida resultava molt divers, en correspondre a diferents països. Aleshores, es prenen com a dades per conformar el pòdium la distància recorreguda, el temps emprat, la categoria del vehicle i el nombre d'ocupants, entre d'altres detalls tan subjectius que gairebé sempre provocaven fortes controvèrsies. Enguany, els

punts d'inici de la prova han estat Glasgow, Barcelona, Varsòvia i Marraqueix. Pel que fa a il·lustres guanyadors, esmentaríem l'espanyol Carlos Sainz, encara en

actiu amb la seves participacions al París-Dakar. El primer vencedor de la prova va ser Henri Rougier, amb un Turcat-Mery, aquell any de 1911, quan el diminut territori de la Costa Brava francesa estava governat pel príncep Albert.

Resulten antològics els trams sobre la neu o el gel —el més valorat és el del Col de Turini—, que posen a prova tant els conductors com els vehicles i els seus pneumàtics. Molts catalans es desplacen cada any a Montecarlo durant els dies del Ral·li per presenciar en directe les millors maniobres. Alguns d'ells, també portats per l'afició col·leccionista o mitòmana, intenten aconseguir qualsevol vestigi de la prova en forma de fotos, dedicatòries, plànols, fullets, banderins, pins, enganxines per al cotxe, i tants altres objectes que, formant part de l'amplíssim camp del motor, poden configurar un vessant ben concret i atractiu com és aquest dels ral·lis.

Les dues postals que es reproduïxen mostren el campió de la Copa Catalunya de l'any 1910, així com un altre cotxe igualment de l'època d'aquell primer ral·li de Montecarlo.

Gironins del segle XIX

Bonaventura Plaja Mas

No sabia si era per la distància que separava casa seva de la capital, o pel seu instint de negociant pragmàtic, però assegut al seu escó més que participar en la tasca que li havien encomanat, tenia la sensació de ser un espectador convidat a una comèdia.

Bonaventura Plaja Mas va néixer a Sant Feliu de Guíxols el 1792 i es va dedicar al comerç tota la seva vida. El 1829 va marxar a Puerto Rico on, al cap de set anys, era propietari de dues botigues de queviures i ben aviat va aconseguir fer fortuna.

Quan feia una dècada que era a la colònia americana, aquest empordanès va incorporar els seus dos fills al negoci: Ventura, nascut el 1816, i Sebastià, tres anys més petit. Tots plegats van fundar Plaja Hermanos, que va créixer de manera remarcable gràcies al comerç amb Saint Thomas, la més gran de les Illes Verges. Una de les fonts de la fortuna de la família Plaja va ser el comerç d'esclaus, imprescindible per al funcionament de les plantacions de sucre d'aquella illa caribenya.

Després de la mort de Bonaventura, la gestió de l'empresa familiar va anar a càrrec de Ventura Plaja, fins que aquest també va morir el 1855, quan tot just tenia quaranta-nou anys. Aleshores la va liderar Sebastià, que el 1859 era propietari de la hisenda «Guano», l'estancia «Dificultad» i de l'ingenio «Vista Alegre».

Arran de la seva destacada posició econòmica i social, Sebastià Plaja va ocupar diversos càrrecs de responsabilitat. Per exemple, el 1868, i en el marc del Sexenni Democràtic, va ser elegit diputat per Puerto Rico al Congrés de Madrid, formant part de la candidatura conservadora. Juntament amb el diputat i sacerdot mallorquí Joan Antoni Puig Montserrat —també afincat a la colònia—, va treballar per acabar amb l'esclavatge i negociar les indemnitzacions que pertocaven als propietaris de les explotacions que posseïen esclaus. Aquest procés va culminar el 1873, durant la Primera República, quan es va prohibir expressament a Puerto Rico el comerç d'éssers humans.

Quan això passava, Sebastià Plaja Vila ja havia tornat a Catalunya —només va ocupar el seu escó a Madrid entre 1868 i 1869— per passar els darrers moments de la seva vida entre la seva població natal i Barcelona, gaudint de la fortuna aconseguida a terres americanes.

Sebastià Plaja Vila va morir a Sant Feliu de Guíxols el 1876, quan tenia 67 anys.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador i periodista